

DOE-ACTIVITEITEN

Spreekwoorden

1. Over koetjes en kalfjes praten. = *Over allerlei onbelangrijke zaken praten.*
2. Oude koeien uit de sloot halen. = *Weer beginnen te praten over iets dat lang geleden gebeurd is.*
3. Iemand koeien met gouden horens beloven. = *Iemand gouden bergen beloven.*
4. De koe bij de horens vatten. = *Laten we niet langer wachten, maar laat ons de koe bij de horens vatten : laten we maar met die lastige zaak beginnen.*
5. Men kan niet weten hoe een koe een haas vangt. = *Hij kan dit probleem waarschijnlijk niet op lossen, maar je weet nooit hoe een koe een haas vangt : misschien lukt het hem op een onverwachte manier toch tot een oplossing te komen.*
6. Men noemt geen koe bont, of er is een vlekje aan. = *Als er allerlei lelijke dingen over iemand verteld worden, dan is er vast wel iets van waar.*
7. De put dempen als het kalf verdronken is. = *Maatregelen nemen nadat er ongelukken gebeurd zijn.*
8. Het gouden kalf aanbidden. = *Erg gehecht zijn aan rijkdom; alleen belangstelling hebben voor geld en goederen.*
9. Met andermans kalf ploegen. = *Gebruik maken van de hulp van een ander maar doen alsof je het alleen bedacht en gedaan hebt.*
10. Kusters koe mag op het kerkhof grazen = *Wat de één niet mag, is de ander wel toegestaan.*
11. De koe vergeet graag dat ze kalf geweest is. = *Men vergeet graag dat men jong is geweest.*
12. Ik ben zo lustig als een vogeltje dat koe heet. = *Ik ben zeer lui en loom.*
13. Van de os op de ezel springen. = *Van de hak op de tak springen*
14. Een dorsende os mag je niet muilbanden. = *Iemand die voor je werkt moet je goed behandelen.*

WERKBLAD

1. Kun je nu bij onderstaande schets het passende nummer op de juiste plaats zetten?

- 9 een kwaststaart	- 7 de uier	- 6 de gespleten hoef	- 3 de horens	- 2 de schoft
- 8 de tepels	- 4 de snuit	- 1 de ruglijn	- 5 de halskwab of kossem	
2. Zoogdier:
 Zoek 'zoogdier' op in het woordenboek: *warmbloedig, gewerveld dier dat zijn jongen zoogt*
 Zeg met je eigen woorden wat de term zoogdier betekent: *meerdere oplossingen mogelijk*
 Geef twee kenmerken die bij alle zoogdieren gelijk zijn: *levendbarend en de jongen worden gezoogd*
3. Schrijf in onderstaande tabel vijf zoogdieren en vijf niet-zoogdieren.
meerdere oplossingen mogelijk
4. Wat zijn de voor- en nadelen van borstvoeding. Vraag het aan je ouders !
meerdere oplossingen mogelijk
5. Paarden en koeien hebben verschillende hoeven.
 naam hoeven koe: *gespleten hoeven*
 naam hoeven paard: *oneven hoeven*
 Waarom hebben ze verschillende hoeven ? *De hoeven pasten zich aan aan de levensomstandigheden: het soort bodem waarop het dier loopt, snelheid waarmee het dier zich verplaatst. Noot: het (hedendaagse) paard behoort in feite tot de categorie van de ééntenige hoefdieren, het neushoorn is een drietenig hoefdier. Beide behoren ze tot de onevenhoevigen. Onevenhoevigen zijn dus hoefdieren met een oneven aantal tenen aan de voeten.*
6. Waarvoor gebruikt met de verschillende delen van de koe ?

spieren:	<i>om te eten</i>
huid:	<i>leer om schoenen te maken</i>
beenderen:	<i>om lijn te maken</i>
urineblaas:	<i>om lampenkappen te maken</i>
melk:	<i>om te drinken</i>
hoorns:	<i>als versiering</i>

WERKBLAD

2. Een ingewikkeld spijsverteringsstelsel.

- Kun jij de passende namen bij elk cijfer plaatsen?
1. de slokdarm	2. de pens	3. de netmaag
4. de lebmaag	5. de boekmaag	6. de darm

3. Wat kan je doen met 4 magen?

- Pens:* opslaan van niet gekauwd gras.
Netmaag: kneden van voedselballetjes.
Boekmaag: overtollig sap uit het voedsel halen.
Lebmaag: verteren van voedsel.

4. Een paar weetjes om uit te proberen.

1. Een koe besteedt per dag 6 tot 10 uur aan eten en herkauwen.
- *Meerdere mogelijkheden.*
2. Bij het eten produceert een koe 110 tot 180 l. speeksel per dag. Een fles cola bevat 1,5 l.
- 110 l. = ± 73 flessen - 180 l. = 120 flessen
3. Een doos Vitabis weegt 250 g. Hoeveel dozen heb je dan nodig om 50 kg. Vitabis te hebben? 200 dozen.

5. Over het ontstaan van het herkauwen.

- *Meerdere mogelijkheden.*

6. Enkele spreekwoorden

1. Spreekwoord: *Er geen gras over laten groeien.*
Betekenis: *meteen beslissen, onmiddellijk in actie schieten.*
2. Spreekwoord: *Te hooi en te gras.*
Betekenis: *zo nu en dan.*
Noot: het "onbegrijpelijke geheime" spreekwoord werd bekomen door het oorspronkelijke spreekwoord te transformeren in de "P-taal". Principe: elke klinker wordt herhaald met de p ertussen.
VB *gras = grapas*
 mooi = moopooipi
 loei = loepoeipi
verschillende varianten zijn hier natuurlijk ook mogelijk
3. Spreekwoord: *Iemand het gras voor de voeten wegmaaien.*
Betekenis: *belangrijke zaken zeggen of doen voor iemand anders de kans krijgt.*

WERKBLAD

1. De levenscyclus van de koe.

1. Vergelijk de levenscyclus van de mens en de koe.

	alleen lopen	zelfstandig eten	eerste maal zwanger	aantal na- komelingen	pensioen- leeftijd	levensduur
gemiddelde (leeftijd) koe	een paar uur	enkele weken	2 jaar	8	12 jaar	12 jaar
gemiddelde (leeftijd) mens	15 maand	3 jaar	25 jaar	2	60 jaar	75 jaar

2. Wat bedoelt men met ...

1. kalf: : *jong van een rund*

2. pink : *éénjarig rund*

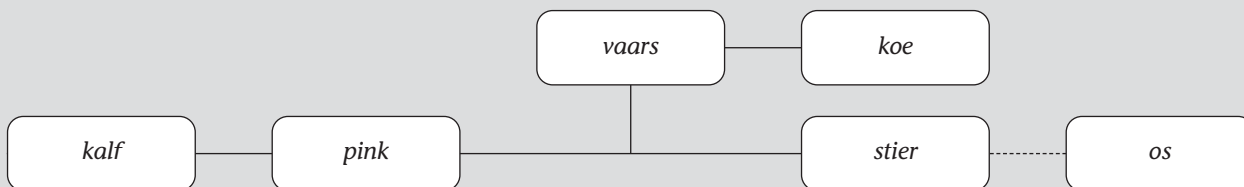
3. vaars : *rund dat nog geen jong heeft*

4. koe : *vrouwelijk rund*

5. stier : *mannelijk rund*

6. os : *onvruchtbaar gemaakte stier*

3. Zet de namen op de juiste plaats.

2. Op zoek naar spreekwoorden

Opgave 1 : *De koe vergeet graag dat ze kalf is geweest.*

Opgave 2 : *De put delven als het kalf verdronken is.*

WERKBLAD**1. De verschillende soorten runderen.**

In de tekst worden vier verschillende types van runderen beschreven.

- Kan je onderstaand schema invullen aan de hand van de tekst?

uitzicht	melk type:	<i>langgerekt lichaam met weinig spieren, mager</i>
	vlees type:	<i>gedrongen lichaam met korte poten, sterk gespierd</i>
	gemengd type	<i>langgerekt maar niet mager</i>
functie	melk type:	<i>melk produceren</i>
	vlees type:	<i>vlees produceren</i>
	gemengd type	<i>produceren van melk en vlees, maar minder dan de andere types</i>
afbeelding	-	

2. Ken je mijn naam?

1. Rood Westvlaams ras
2. Witblauw ras van België
3. Zwart-bont Holstein

3. Een spreekwoord.

Spreekwoord: *Men noemt geen koe bont of er is een vlekje aan.*
Betekenis: *Als er allerlei lelijke dingen over iemand vertelt worden, dan is er vast iets van waar.*